

برگزاری کارگاه‌های تخصصی در جشنواره تئاتر فجر

همزمان با آغاز چهل‌وسومین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر، کارگاه‌های آموزشی شامل شش کارگاه داخلی و یک کارگاه بین‌المللی با حضور اساتید برجسته تئاتر از سوم تا سیزدهم بهمن در محل کارگاه نمایش مجموعه تئاتر شهر برگزار خواهد شد. فهرست این کارگاه‌ها به شرح زیر است: کارگاه «بیان بدنی بازیگر» با تدریس حامد نصرآبادیان؛ ۳ و ۴ بهمن

ساعت ۱۱ تا ۱۴. کارگاه «بازی کمتر، بازی بهتر» با تدریس مسعود دلخواه؛ ۵ بهمن ساعت ۱۱ تا ۱۴. کارگاه «مواجهه کارگردان با نمایشنامه» با تدریس فرهاد مهندس‌پور؛ ۶ و ۷ بهمن ساعت ۱۱ تا ۱۴. کارگاه «رابطه دراماتورژ با نمایشنامه و اجرا» با تدریس فریندخت زاهدی؛ ۸ بهمن ساعت ۱۱ تا ۱۴. کارگاه «اجرا در فضاهای نامتعارف (غیررسمی)» با تدریس فریندخت زاهدی؛

۹ بهمن ساعت ۱۱ تا ۱۴. کارگاه «چگونه ایده‌های مان را بنویسیم؟» با تدریس محمد چرمشیر؛ ۱۰ بهمن ساعت ۱۱ تا ۱۳. کارگاه «شیوه‌های معاصر اجرا» با تدریس سرچیت رامانان از کشور هند؛ ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ بهمن ساعت ۱۱ تا ۱۴ (این کارگاه سه ساعته است که در سه روز تکرار می‌شود). جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر به دبیری خیرا... تقیانی پور برگزار می‌شود.

مدیر نقد

در چهارمین نشست بررسی سینمای ایران و جهان، «مدرسه نقد جام‌جم» ذره‌بین خود را روی سینمای دولتی و خصوصی ایران گذاشته است

بخش خصوصی ودولتی سینما مکمل هم باشند

در چهارمین نشست از سلسله برنامه‌های بررسی سینمای ایران و جهان که در روزنامه جام‌جم و با حضور مدیر و هنرجویان مدرسه نقد برگزار شد، به مباحثی مختلفی پرداخته شد؛ چرا بخش خصوصی محصولات نازل تولید می‌کند؟ نهادها و ارگان‌ها دولتی چرا وارد این حوزه می‌شوند؟ آیا سینمای خصوصی و سینمای دولتی می‌توانند نیازهای واقعی را تشخیص دهند؟ چرا نسبت کارهای درخشان به غیرقابل قبول کم است؟ و این‌که موضوع ائتلاف بیت‌المال در سینما، مساله اصلی است.

در این نشست بهژاد زهرایی، مدرس و منتقد سینما به همراه علی ستوده، محمدامین احمدی و شراره قبادی، هنرجویان این مدرسه به گفت‌وگووتبادل نظر پرداختند.

■ **زهرایی:** ما با چند پدیده در تولید فیلم در سینما مواجه هستیم که نمی‌توانیم منکر آنها شویم. یک بخش خصوصی وجود دارد که برای بازگشت سرمایه، محصولات نازل تولید می‌کند. و بخش دیگر نهادها وارگان‌های مختلف‌اند. این نهادها بودجه و پول دارند، دغدغه هم دارند اما اغلب اوقات تولیدات‌شان نازل است. حالا به‌عنوان اولین سؤال می‌خواهم نظراتان را بدانم که مزایا و معایب سینمای دولتی و خصوصی ما چیست؟

■ **احمدی:** در مورد معایب و محاسن سینمای دولتی، به نظر من سینمای دولتی باید محدودتر از این باشد و به جای تمرکز روی تولید فیلم، تلاش خود را در کمک به بخش خصوصی و سرمایه‌گذاری روی فیلم‌هایی بگذارند که بخش خصوصی به دلایل گوناگون

تمایلی به ساخت فیلم در آن حوزه ندارد، مثل حوزه تاریخی که هزینه زیادی دارد. برخی فیلم‌سازان و استودیوهایی هستند که به صورت خصوصی فیلم می‌سازند وارگان‌های دولتی می‌توانند بودجه فرهنگی خود را در راستای سیاست‌هایی که دارند، در اختیار آنها قرار دهند و ناظر پروژه باشند که این بودجه و هزینه می‌تواند به صورت مزایده، پیمانکاری یا به هر شکل دیگری به فیلم‌سازان و استودیوهای خصوصی اختصاص یابد. ارگان‌های دولتی می‌توانند بگویند در مورد موضوع خاصی می‌خواهند

فیلم بسازند و بهترین فیلم‌ساز خصوصی را انتخاب کنند.

■ **قبادی:** در مقوله مدیریت سینما که به دو روش دولتی و خصوصی تقسیم می‌شود، به نظر من در هر دو نوع سینما (دولتی و خصوصی) نمونه‌های موفق داشته‌ایم. نمی‌توانیم به‌طورقطع بگوییم که کدام یک موفق‌تر بوده است. در هر دو زمینه فیلم‌های خوب تولید شده‌اند، البته فیلم‌های بد هم داشتیم که بازی می‌تواند نسبی باشد ولی اگر این دو بایکدیگر همکاری نمایند، می‌توانند به بدنه سینما کمک فراوانی کنند، چون یکی پول دارد و دیگری ایده خوب که ارزش ساختن و پرداختن به آن وجود دارد.

■ **ستوده:** برای بحث در مورد سینما، ابتدا باید مشخص کنیم که چه ارگان‌هایی وارد این حوزه شوند و چگونه وارد شوند. به‌عنوان مثال، این منطقی نیست که شرکت نفت به‌خاطر داشتن پول تصمیم بگیرد فیلم بسازد یا وزارت صنایع و معادن بخواهد

فیلمی تولید کند. نهادهی باید وارد این عرصه شود که واقعا فهم مدیریت واستراتژی لازم را داشته باشد؛ وگرنه باینت خدمت، کاری انجام می‌دهد که ممکن است نتیجه‌ای بدتر از خیانت داشته باشد. در نظام حاکمیت ایران، سال‌هاست که از کوچک‌سازی دولت صحبت می‌شود اما این یک فرآیند زمان‌بر است و به‌کندی انجام می‌شود. بنابراین، نمی‌توانیم به‌سرعت سینما را فقط به بخش خصوصی واگذار کنیم، زیرا بخش خصوصی توانایی ورود به همه عرصه‌ها را ندارد و مسائل آرمانی و هویتی ممکن است برای آنها مهم نباشد. ورود تشکیلات دولتی به‌معنای این‌که یک بخش در وزارت ارشاد خودش فیلم بسازد، تجربه‌ای شکست خورده است و به نتیجه نخواهد رسید. حاکمیت باید تسهیل‌گر باشد و از هنرمندانی که می‌خواهند فیلم‌های فاخر و ارزشمند بسازند، حمایت کند. این فیلم‌ها باید هویت ملی داشته و به آلمان‌ها و اصول مطلوب جامعه پایبند باشند. همان‌طور که سینمایی با عقیه صهیونیستی آلمان‌های خود را دنبال می‌کند، ما نیز باید آلمان‌های خودمان را دنبال کنیم و فرمول‌های ما باید متفاوت از فرمول‌های هالیوود باشد.

■ **زهرایی:** سینمای خصوصی به دلیل محدودیت‌ها و مسئولیت‌هایی که دارد، می‌تواند تولید محدودی داشته باشد

اما سینمای دولتی و ارگان‌ها نیاز واقعی را تشخیص می‌دهند و قدم در راه تولید می‌گذارند. در تولیدات سیستم‌های دولتی یا خصوصی، ما کارهای درخشان نیز داشته‌ایم اما متأسفانه نسبت آنها به کارهای غیرقابل قبول کم است. به نظر من، حدود ۱۵ درصد کارهای درخشان و ۸۵ درصد کارهای غیرقابل قبول داریم که مخاطب نمی‌بیند. از این ۸۵ درصد، آماری که دارم نشان می‌دهد نزدیک به ۵۰ درصد هرگز اکران نمی‌شوند. مساله اصلی ائتلاف بیت‌المال است. ما موظفیم و مکلفیم بر طبق آموزه‌های دینی و قانونی کشورمان در مقابل بیت‌المال پاسخگو باشیم و پاسخگو نبودن برای نتیجه حاصله مورد قبول مردم نیست، سؤالی که مطرح می‌کنم این است: آیا باید تولیدات ارگانیک و سازمانی در کشور ما وجود داشته باشد؟ به نظر من، فعلا باید وجود داشته باشد. این کارها باید توسط افراد متخصص انجام شود، افرادی که خروجی کارهای‌شان به نتایج خوب منتهی شود.

■ **قبادی:** مشکل اصلی در سینمای دولتی این است که به دلیل نداشتن دغدغه مالی و بازگشت سرمایه، پروژه‌ها را با دست‌ودل‌بازی بیشتری انجام می‌دهند و همین باعث پایین‌آمدن کیفیت کارها می‌شود اما سینمای مستقل، به دلیل این‌که اگر فیلم‌های‌شان توقیف شود یا در گیشه شکست بخورد، سرمایه خود را از دست می‌دهند و امکان ساخت فیلم‌های بعدی را نخواهند داشت، مجبورند فیلم‌های با کیفیت‌تری تولید کنند. اگرچه در هر دو نوع سینما (دولتی و خصوصی) نظارتی نباشد، مشکلاتی به وجود می‌آید. به‌ویژه در پروژه‌های دولتی که به دلیل نداشتن دغدغه مالی، کیفیت پایینی دارند. نظارت باید از همان ابتدایه صورت مرحله به مرحله انجام شود تا در هر مرحله مشکلات برطرف شود و در نهایت کار با کیفیتی تولید شود.

■ **ستوده:** برای مثال، تولید فیلم‌هایی با موضوع حماسه در میدان جنگ، گران است و برگشت سرمایه تضمینی ندارد؛ بنابراین، تهیه‌کنندگان بخش خصوصی احتمالا تمایلی به ورود به این عرصه نخواهند داشت. اگر سازمان‌های رسانه‌ای بافهم درستی وجود داشته باشند که بتوانند وارد این مقوله شوند، خوب است اما در بلندمدت بهتر است که سازمان‌های رسانه‌ای مردم‌نهادی تشکیل شوند و اقتصادشان به‌گونه‌ای طراحی شود که بتوانند خدمات بدهند و آدم‌ها را در یک سازمان نگه دارند. باید به نقطه‌ای برسیم که نظام حکمرانی در عرصه سینما

به‌عنوان تسهیلگر بتواند بستری فراهم کند که بخش خصوصی بتواند فیلم‌هایی با ارزش‌های مطلوب بسازد و در عین حال بدون افتادن به ورطه ابتذال، فروش خود را هم داشته باشد. اگر نیاز به حمایت‌های خاصی وجود دارد، باید هزینه‌های تولید کاهش یابد. ورود ارگان دولتی به صورت مستقیم باعث کارمندی شدن امور می‌شود و بازدهی مطلوبی نخواهد داشت. سازمان‌های رسانه‌ای مانند اوج که وارد شده‌اند، به دلیل ضرورت و اقتضای زمان بوده است. بنابراین، ادامه کار باید به دست اهالی این عرصه باشد و نیاز به کادر سازی و نیرو سازی دارد.

■ **احمدی:** مساله‌ای که در حال حاضر وجود دارد این است که ارگان‌های دولتی از آنجایی‌که خیلی به بازگشت مالی اهمیت نمی‌دهند، کیفیت فیلم‌های‌شان به نسبت سینمای خصوصی پایین‌تر است. یکی از محاسن سینمای خصوصی کیفیت بالاتر

فیلم‌ها و خدمات است. وقتی بازگشت مالی اهمیت داشته باشد، مدیریت کارآمدتری نیز برای فرایند تولید در نظر گرفته می‌شود. این باعث می‌شود بار مالی دولت کاهش پیدا کند و سینمای دولتی، ناآرامدی سیستم دولتی را نیز کاهش دهد. بروکراسی و پیچیدگی‌های سیستم دولتی در همه کشورهای دنیا وجود دارد و این مراحل پیچیده زمان‌بر و هزینه‌بر است. ارگان‌های دولتی معمولا به بودجه عمومی وابسته‌اند و این بودجه ممکن است در زمان‌های خاص کمتر یا بیشتر شود. در نتیجه، سطح تولیدات فیلم‌های مانیز تغییر می‌کند.

■ **زهرایی:** فیلم سازی باید وجود داشته باشد اما در کنار آن باید افراد خوب و متخصص وارد کار

شوند. برای مثال، ژانر کمدی ما می‌تواند سینمای قابل دفاعی ارائه دهد. ما باید به سمت سینمایی برویم که نیازهای جامعه را در نظر بگیرد، آگاه‌سازی کند و آینده را نیز پیش‌بینی کند. اینها در همه جای دنیا اتفاق می‌افتد اما باید توسط افراد کاربلد انجام شود. وقتی محصول با کیفیت تولید شوند، مردم نیز به تدریج به سطح کیفی بالاتری عادت می‌کنند. به موازات آن، منتقدین نقدهای خوب می‌نویسند و دانش مردم در بالا می‌برند. آگاهی مردم از دانش سینمایی، سلیقه و مطالبات آنها را بالاتر می‌برد و

این ارتقاد را جامعه از لحاظ فرهنگی شکل می‌گیرد.

■ **ستوده:** بخش خصوصی گاهی به دلیل ناآگاهی یا زوری عمد، آثار دیگری را کپی می‌کند که با فرهنگ ما سازگار نیست. هر ژانری برای هر محتوایی مناسب نیست و باید توجه کنیم که ژانرها در بسترهای فرهنگی خود شکل گرفته است. در سینمای ایران، سازمان‌های دولتی به واسطه احساس تکلیف حمایت‌هایی انجام می‌دهند اما زنجیره‌های تولید از قصه‌نویسی تا نقد به درستی شکل نگرفته‌اند و نتیجه مطلوب حاصل نمی‌شود. این مشکل نیازمند برنامه‌ریزی بلندمدت و استراتژیک است که تاکنون محقق نشده است. ما باید برنامه‌های پنج، ۱۰ و حتی ۲۰ ساله استراتژیک طراحی کنیم و در دانشگاه‌ها نیرو تربیت کنیم، محتوا و کتاب درسی تولید کنیم، استادان را تربیت کنیم و تجهیزات و تسهیلات را فراهم کنیم تا به نتایج مطلوب برسیم. دولت نباید رقیب بخش خصوصی باشد و باید به عرصه‌هایی وارد شود که بخش خصوصی توانایی ورود ندارد. اگر همراه بودند، از منافع و حمایت‌ها بهره‌مند شوند و اگر نبودند، با سرمایه شخصی خود فعالیت کنند.

■ **احمدی:** به نظر من، روی سیستم خصوصی قراردادادن به لحاظ هزینه و انرژی بهتر است. اگر ارگان‌ها به جای تلاش برای تولید فیلم، این تلاش را به ارگان‌های خصوصی بسپارند و به جای تولید فیلم، سینماهایی برای دیدن فیلم بسازند، روند فیلم‌دیدن رشد پیدا می‌کند و چرخه مالی از وضعیت رکود خارج می‌شود. در واقع نهاد‌های دولتی باید برخوردی تشویقی با این مساله داشته باشند. بودجه فرهنگی خود را در ساخت و حمایت از سینما مصرف کنند یا این‌که به نوعی یارانه فرهنگی برای سینما در نظر بگیرند. با کاهش هزینه بلیت‌ها، کسانی که می‌خواهند به سینما بروند، راحت‌تر می‌توانند در سالن‌های سینما فیلم ببینند تا این‌که بخواهند فیلم‌ها را در خانه تماشا کنند؛ به عبارت دیگر، هزینه سینما رفتن باید تا حدی کاهش یابد.

■ **قبادی:** یکی دیگر از مشکلات سینمای مستقل این است که هنجارهای نظام‌های ارزشی موجود در جامعه در بین بیشتر افرادی که به صورت مستقل فیلم می‌سازند، به وضوح وجود ندارد. آنها آلمان‌ها و فکرها ی خود را دارند و این آلمان‌ها ممکن است با منافع ملی کشور در تضاد باشند.

■ **زهرایی:** به‌عنوان جمع‌بندی مطالبی که در این جلسه مطرح شد، باید عرض کنم در نشست سوم مدرسه نقد، به بررسی چند پدیده در تولید فیلم در سینما پرداخته شد که نمی‌توان آنها را نادیده گرفت. بخش خصوصی به دلیل نیاز به بازگشت سرمایه،

اغلب محصولات نازل و سخیف تولید می‌کند. برخی نهادها و ارگان‌ها با بودجه و دغدغه خاص خود وارد این حوزه می‌شوند که اغلب محصولات قابل دفاعی تولید نمی‌کنند؛ چون کار توسط کارآدان انجام نمی‌شود که این خود نشان‌دهنده مشکلی در سینما است.

سینمای خصوصی به دلیل محدودیت‌ها و مسئولیت‌هایش، تولیدات محدودی دارد اما سینمای دولتی و ارگان‌ها می‌توانند نیازهای واقعی را تشخیص دهند و قدم در راه تولید بگذارند. با این حال، نسبت کارهای درخشان به کارهای غیرقابل قبول در سیستم‌های دولتی کم است و ائتلاف بیت‌المال از مسائل اصلی این حوزه است. تولیدات ارگانیک و سازمانی باید وجود داشته باشند اما باید توسط افراد متخصص انجام شوند تا نتایج خوبی به دست آید. در سینما باید به نیازهای جامعه توجه کرد، آگاه‌سازی انجام داد و آینده را در نظر گرفت. کیفیت محصولات تولید شده باید بالا باشد تا سلیقه مردم ارتقا یابد. همچنین، نقدهای خوب و افزایش دانش سینمایی مردم باعث ارتقای سلیقه و مطالبات آنان می‌شود. بنابراین، باید به سمت سینمایی حرکت کنیم که هم نیازهای جامعه را در نظر بگیرد و هم از لحاظ فرهنگی نقش درست خود را ایفا کند.

دولت نباید رقیب بخش خصوصی باشد و باید به عرصه‌هایی خصوصی توانایی ورود ندارد. اگر همراه بودند، از منافع و حمایت‌ها بهره‌مند شوند و اگر نبودند، با سرمایه شخصی خود فعالیت کنند

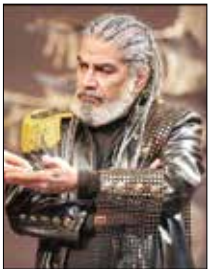

جزئیات مراسم بزرگداشت فریدون شهبازیان

فرهنگسرای نیاوران تهران روز سه‌شنبه دوم بهمن با برگزاری مراسم یادبود مرحوم فریدون شهبازیان آهنگساز، نوازنده، موسیقیدان و رهبر ارکستر صاحب‌نام موسیقی کشورمان، میزبان علاقه‌مندان موسیقی خواهد بود. این مراسم ساعت ۱۷ روز سه‌شنبه دوم بهمن با مشارکت چند مجموعه فرهنگی-هنری برگزار خواهد شد. فریدون شهبازیان آهنگساز و موسیقیدان کشورمان که چندی پیش به دلیل مشکلات تنفسی چشم از جهان فروبست، هنرمند شناخته‌شده‌ای بود که فعالیت‌های متعدد و مؤثری در زمینه آهنگسازی فیلم، سریال و ترانه داشته است.

«اینگ انسان» بدون میکائیل شهرستانی

آلودگی هوا، مانع از آن شد که میکائیل شهرستانی بتواند به ایفای نقش در «اینگ انسان» ادامه دهد و کارگردان نمایش، جایگزین وی در نقش «پیلاتوس» شد. میکائیل شهرستانی تا شب گذشته در نقش پیلاتوس به روی صحنه رفت اما از این به بعد قرار است حمیدرضا نعمی کارگردان کار، خود این نقش را عهده‌دار شود. علی کیهانی، مشاور رسانه‌ای اینک انسان افزود: وضعیت جسمانی شهرستانی در حال حاضر مساعد است اما دیگر گروه را همراهی نمی‌کند. شهرستانی از ۲۱ آذر تا ۲۸ در آن گروه را همراهی کرد اما به دلیل آلودگی هوا دیگر نتوانست به روی صحنه برود. نمایش اینک انسان به شرح ساعات پایانی زندگی حضرت مسیح و محاکمه او در کاخ پیلاتوس می‌پردازد. نویسندگی و کارگردانی کار با حمیدرضا نعمی و تهیه‌کننده کار شیدا منوچهری نائینی است. عزالدین توفیق، ستایش رجایی‌نیا، مرتضی نجفی، محمد سپهری، حسین عارف، حمیدرضا نعمی و بازیگران این نمایش هستند که تا دوم بهمن ادامه خواهد داشت. سالن چهارسوی تئاتر شهر میزبان مخاطبان برای تماشای این اثر نمایشی است.

کتاب بررسی دفاع مقدس در قاب ادبیات

نشست «قاب‌ویژه جنگ» با واکاوی روایت‌هایی از تصویر دفاع مقدس در قاب ادبیات در حوزه هنری برگزار می‌شود. در این نشست که با ارائه جمعی از نویسندگان و فعالان حوزه کتاب همراه خواهد بود، ابعاد مختلف تصویر «دفاع مقدس» در ادبیات پایداری بانگ‌های به کتاب «حاج جلال» مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد. این کتاب، عاشقانه‌ای پر از صداقت، احساس و پاکیزگی روستایی است که با خواندن آن متوجه می‌شوید که حاج جلال چگونه ازدواج کرد و به زندگی پرداخت. حاج جلال فصیح‌ترین اثر از ادبیات جنگ است که مردم عادی با آن درگیر بوده‌اند. کتاب حاج جلال به قلم لیلان نظری گیلانده که از سوی انتشارات سوره مهر منتشر شده، یکی از آثار شاخص ادبیات پایداری است که در سال ۱۴۰۰ موفق به کسب جایزه ادبی جلال آل احمد شد. نشست قاب‌ویژه جنگ، روز دوشنبه اول بهمن ماه از ساعت ۱۵ در تماشاخانه ماه حوزه هنری برگزار می‌شود.

